

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
на тему:

«Особливості організації фінансів страхової компанії»

Виконавець:

Студентки ЦЗВФН 47 гр.
Чистова Елеонора Вадимівна
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Добриніна Людмила В'ячеславівна
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ОДЕСА – 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми У сучасному світі страхування відіграє вирішальну роль у забезпеченні фінансової стабільності та безпеки як окремих осіб, так і компаній. Відповідальне управління фінансами в рамках страхової діяльності не тільки забезпечує ефективне розподілення ризиків і покриття втрат, але й сприяє загальній економічній стійкості. Особливо актуальним це стає у контексті глобальних фінансових викликів, де страхові компанії повинні не лише впоратися з зовнішніми шоками, але й забезпечити адаптивність та інноваційний підхід до своєї діяльності.

Робота покликана дослідити особливості організації фінансів страхових компаній, враховуючи як теоретичні, так і практичні аспекти їхньої діяльності. Основна увага зосереджується на фундаментальних принципах фінансового управління в страховій сфері.

Актуальність обраної теми зумовлена швидкими змінами у фінансовому секторі, які вимагають поглибленого аналізу та адаптації страхових компаній до нових умов. Дослідженням цього напрямку займається видатний український професор Івасів І.Б. [9]. Сучасний стан досліджуваної проблематики характеризується інтеграцією цифрових технологій, посиленням регуляторних вимог та постійним підвищенням вимог клієнтів до якості страхових послуг. Питанням організації фінансів страхових компаній присвячені роботи українських вчених М.П. Олексієнко [1], І.В. Барановської [2], В.С. Жук [7] А.В. Лавренчук [26] та зарубіжних вчених К. Пфайфера [70], П. Мюллера [71].

Однак більшість досліджень зосереджені на макрорівні, тобто на фінансовій організації страхової галузі в цілому. Практично відсутні дослідження фінансового менеджменту на локальному рівні, тобто в контексті конкретної страхової компанії. Існуючий економічний масив знань про фінанси страхових компаній не дає відповіді на багато актуальних питань і потребує певних уточнень та доповнень, особливо з теоретичної точки зору щодо фінансової організації страхових компаній, її функціонування та принципів. Це зумовлює беззаперечну актуальність даного дослідження.

Мета даної роботи полягає у визначенні теоретичних та практичних аспектів у напрямку організації фінансів страхової компанії «VUSO».

Для досягнення цієї мети поставлено наступні завдання:

- Дослідити сутність та роль організації фінансів страхової компанії.
- Ознайомитися з принципами організації фінансів страхової компанії.
- Розглянути методи та інструменти організації фінансів страхової компанії.
- Охарактеризувати тенденції діяльності страхових компаній.
- Провести діагностику страхової діяльності страхової компанії "VUSO".
- Проаналізувати склад та структуру доходів і витрат страхової компанії "VUSO".
- Зазначити тенденції розвитку організації світових фінансів страхової компанії.

- Визначити перспективи розвитку фінансів страхової компанії.

Предмет дослідження: теоретичні та методичні засади щодо організації фінансів в страховій компанії "VUSO".

Об'єктом дослідження є процеси і явища, пов'язані з організацією фінансів в страховій компанії.

Методи дослідження базуються на положеннях сучасної економічної теорії, аналізі статистичних даних, фінансовому моделюванні, а також використанні компаративного і системного аналізу. Важливе місце в дослідженні займають методи кількісного аналізу, що дозволяють оцінити ефективність фінансових стратегій.

Інформаційно-аналітична база дослідження включає наукові публікації, статистичні дані державних установ, звіти страхових компаній, а також законодавчі та нормативні акти. Теоретичну базу складають роботи вітчизняних та іноземних вчених, які досліджують питання фінансової діяльності страхових організацій.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (79 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 67 сторінок. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 9 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 тезу: «Організація фінансів страхової компанії» VIII Студентська науково-практична конференція «Стабілізація фінансово-економічної системи України» факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ. 15 квітня 2024р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи організації фінансів страхової компанії» досліджено сутність організації фінансів в страховій компанії, їх роль у страховій діяльності. Ознайомлено та визначено принципи організації фінансів в страховій компанії. Розглянуто методи та інструменти організації фінансів страхової компанії.

У другому розділі «Практичні основи організації фінансів страхової компанії» представлено характеристику діяльності страхових компаній України. Проведено діагностування діяльності страхової компанії "VUSO". Також розглянуто склад та структуру доходів та витрат страхової компанії "VUSO".

У третьому розділі «Удосконалення організації фінансів страхової компанії» зазначені тенденції розвитку організації світових фінансів страхової компанії. Визначено перспективи розвитку фінансів страхової компанії та запропоновано рекомендації щодо організації фінансів страхової компанії.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було розкрито сутність та роль організації фінансів страхової компанії та визначено, що сутність організації фінансів страхової компанії - це система принципів, методів, інструментів та заходів, спрямованих на формування, планування, використання та контроль фінансових ресурсів, необхідних для виконання страховою компанією своїх функцій та досягнення поставлених цілей. Роль організації фінансів проявляється в: забезпеченні фінансової стійкості та платоспроможності страхової компанії; оптимізації використання фінансових ресурсів; підвищенні ефективності страхової діяльності; забезпеченні інвестиційного розвитку страхової компанії; відповідності вимогам законодавства та регулятивних органів.

Було ознайомлено з принципами її організації та зазначено, що існують загальні принципи, які включають в себе самоокупність, господарську та фінансову незалежність, фінансову відповідальність, плановість, раціональність та оптимізацію, оперативність та гнучкість, фінансову стійкість та безпеку, та специфічні принципи, до складу яких входить створення цільового грошового фонду, замкнута розкладка можливих збитків між зацікавленими особами, солідарна розкладка збитку між зацікавленим колом осіб, матеріальна зацікавленість, перерозподіл страхових премій в часі та просторі та принцип фінансової еквівалентності.

Важливо зазначити, що принципи організації фінансів страхової компанії взаємопов'язані та доповнюють один одного. Застосування принципів організації фінансів страхової компанії сприяє її стійкому розвитку та ефективній діяльності. Крім вищезазначених принципів, при організації фінансів страхової компанії слід також враховувати вимоги законодавства та регулятивних органів, стан та перспективи розвитку страхового ринку, стратегічні цілі страхової компанії, рівень конкуренції на ринку, фінансові можливості страхової компанії. Врахування всіх цих факторів дозволить страховій компанії організувати свої фінанси таким чином, щоб максимально досягти своїх цілей та забезпечити стійкий розвиток.

Розглянуто методи та інструменти, які використовуються для організації фінансів страхової компанії, для досягнення стійкого розвитку та успіху, що дозволяють: аналізувати фінансовий стан: оцінювати активи, пасиви, капітал, рентабельність, ліквідність та інші ключові показники; прогнозувати майбутні фінансові потоки: планувати надходження премій, виплати за страховими подіями, інвестиційні доходи та інші фінансові операції; оптимізувати використання ресурсів: ефективно розподіляти капітал, управляти інвестиціями, мінімізувати витрати; оцінювати ризики: виявляти, аналізувати та управляти різними видами ризиків, з якими стикається страхова компанія;

приймати обґрунтовані рішення: на основі даних та аналітики обирати оптимальні стратегії розвитку та управління фінансами.

Представлено характеристику діяльності страхових компаній та зазначено, що ринок ще перебуває на початковому етапі розвитку, існують проблеми з низьким рівнем страхового покриття та недостатністю розвинених видів страхування, таких як медичне страхування. До ключових елементів, що впливають на діяльність страхових компаній, належать загострення конкуренції, зростання та диверсифікація попиту, впровадження нових технологій, підвищення вимог до прозорості та відповідальності. Страхові компанії, які зможуть успішно адаптуватися до цих елементів, матимуть значні конкурентні переваги та зможуть задовольнити зростаючі потреби клієнтів у динамічному світовому страховому ринку.

Проведено діагностування фінансової діяльності страхової компанії "VUSO", було досліджено стабільну динаміку розвитку та високий рівень фінансової стійкості, але водночас виявлено проблеми з оптимізацією витрат та ризик-менеджментом. Виявлено сильні сторони страхової компанії: "VUSO" володіє значною часткою ринку, що свідчить про її стійкість, надійність та довіру з боку клієнтів, компанія пропонує широкий спектр страхових продуктів, що робить її менш залежною від кон'юнктури окремих ринків. Та слабкі сторони: високий рівень витрат, що перевищують середньо-ринкові показники, що може негативно впливати на її рентабельність. Недостатнє використання нових інформаційних технологій та низький рівень інвестиційної активності. Компанія має значні можливості для розвитку, такі як вихід на нові ринки, розробка нових продуктів та збільшення інвестиційної активності. Проте, "VUSO" також стикається з певними загрозами, такими як зростання конкуренції, зміна клімату та зміна законодавства.

Розглянуто склад та структуру доходів та витрат страхової компанії та виявлено, що основною складовою доходів є чисті зароблені страхові премії, а витрати в основному спрямовані на виплати збитків, адміністративні витрати та витрати на збут. Важливо враховувати ці фактори при плануванні фінансових стратегій та оптимізації витрат.

Тенденції розвитку світових фінансів страхових компаній свідчать про постійне зростання конкуренції, зміни в регулюванні та технологічному прогресі. Для успішного функціонування на ринку страхування, компанія повинна бути готова до змін, впроваджувати нові технології та пристосовуватися до змін у законодавстві.

Щодо перспектив розвитку фінансів страхової компанії "VUSO", важливо акцентувати увагу на оптимізації внутрішніх процесів, розвитку інноваційних продуктів, підвищенні ефективності управління ризиками та витратами. Також важливо здійснювати моніторинг та аналіз ринкових тенденцій для вчасного реагування на зміни у вимогах споживачів та конкурентів.

Для подальшого удосконалення організації фінансів страхових компаній України необхідно вирішувати такі проблеми, як недосконалість нормативно-

правова база, низький попит на страхові послуги, відсутність надійних інвестиційних програм та інші.

Перспективи розвитку фінансів страхових компаній в Україні визначаються подальшим удосконаленням законодавства, розвитком нових видів страхування та збільшенням довіри населення до страхових компаній.

АНОТАЦІЯ

Чистова Е.В., «Особливості організації фінансів страхової компанії»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі
спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та
страхування»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік

У роботі розглядаються теоретичні основи, щодо сутності фінансів в страховій компанії їх ролі у страховій діяльності, принципи, методи та інструменти організації фінансів страхової компанії.

Представлено характеристику діяльності страхових компаній України. Проведено діагностування діяльності страхової компанії "VUSO". Також розглянуто склад та структуру доходів та витрат страхової компанії "VUSO".

Запропоновано рекомендації щодо організації фінансів страхової компанії.

Ключові слова: фінанси, страхова компанія, страхова діяльність, фінансові показники діяльності страхової компанії.

ANNOTATION

E.V. Chistova, "Peculiarities of the organization of insurance company finances",
qualifying work for obtaining a bachelor's degree in a specialty
"072 Finance, banking and insurance"
under the educational and professional program "Finance, financial management
and insurance"
Odesa National University of Economics
Odesa, 2024

The paper examines the theoretical foundations, the essence of finances in an insurance company and their role in insurance activity, the principles, methods and tools of organizing the finances of an insurance company.

The description of the activity of insurance companies of Ukraine is presented. The activity of the insurance company "VUSO" was diagnosed. The composition and structure of income and expenses of the insurance company "VUSO" were also considered.

Recommendations on the organization of the insurance company's finances are offered.

Keywords: finance, insurance company, insurance activity, financial indicators of insurance company activity.